

UJVIDÉKI HÍRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre: 12 kor.
Félévre: 6 „
Negyedévre: 3 „

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap

**AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT
HIVATALOS KÖZLÖNYE**

Felelős szerkesztő: **MAYOR JÓZSEF**

Társzerkesztő: **Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ**

Landwehr Ottokár

vezérkari ezredes, a Balkán-haderő hadtáparancsnoka, aki csak néhány hét óta áll ezen mérhetetlenül nagyfontosságú katonai parancsnokság élén, már e pár hét alatt bebizonyította, hogy felelősebb valójának választása, amikor a hadviselés ezen egyik legfontosabb szervének élére állította, szerencsés volt, megmutatta, hogy a kitűnő katona rendelkezik a legkiválóbb tulajdonságokkal, van érzéke, van szíve és aki százszáz hadtápellátását legfelsőbb fokon igazgatja és ilyen erényekkel díszelkedhet, az a gondjaira bízott százszázokról csak atyai jóakarattal gondoskodhat.

Landwehr Ottokár vezérkari ezredes, aki fiatalosan érdemelte ki magának magas katonai méltóságát, ezzel kiváló katonai képzettségéről legfényesebb bizonyítatot tette azzal, hogy ezernyi gondjai közt időt szakít magának, van hozzá érzéke, szíve, hogy a hadba nem vonultak sorsán is segítsen, megmutatta, hogy nemcsak mint katona, de mint ember is a legnagyobb tiszteletre érdemes.

Ujvidék város közlekedési viszonyait Ujvidék polgársága előtt nem kell hosszasan ismertetnünk. Az élet egy felvonása játszódik le naponta nálunk és mi; a polgárok vagyunk annak szereplői.

Polgári hatóságain lelkesen állanak őrt a polgári lakosság érdekei felett, — de egyszerre, ha nem is váratlanul, — mégis legkellemesebb meglepetésünkre kibombolkozódott egy csukaszürke ezredesi zubbony és azalatt megszólalt egy melegen érző szív, amely segíteni akar azokon, akiknek segítése nem reá tartozik.

Polgári hatóságaink az elragadtatás minden ékesszólásával dicsérik *Landwehr Ottokár* ezredesét, aki Ujvidék polgárságának közlekedési ügyét úgy karolta fel, mintha az hadtáparancsnok egyik hadserege volna.

És mert maga a parancsnok járt el a követendő jó példával, — minden helyen és mindenkinél

meleg fogadtatásra találtak hatóságaink kérelmei.

Az a sereg, amelynek hadtáparancsnoka ilyen melegen érző szívvel rendelkezik, az a legjobb kezekben tudhatja a hadviselésnek egyik legfontosabb kérdését: a hadtápellátását.

Ez pedig a háború hátralevő részére a legbiztosabb reménységekre jogosít.

Ujvidék közlekedésének biztosítása.

Ujvidék polgári hatóságai soha nagyobb megpróbáltatások elé nem voltak állítva, mint az utóbbi hetekben, amikor a háború ezerféle viszontagságai közepett egész idejükét, lelkiismeretes kötelesség tudásukat, energiájukat és életrevalóságukat latba kellett vetniök, hogy városunk polgári lakosságának közlekedési szükségletét minden megrázkódtatás nélkül biztosíthassák.

Mi, akik látjuk azt a lázas munkát, amelyet polgári hatóságaink a hadüzenet első napja óta teljesítenek, látjuk azt a fáradhatlan szolgálatkészséget, amellyel a katonai hatóságok minden kívánságát, — természetesen természetesen, — teljesítik, mi meg tudjuk becsülni azt az újabb és minden eddiginél nagyobb gondot adó feladatot, amely a város közlekedésének biztosításával a város hatóságok vállaira nehezedik és mert ezt értékelni tudjuk, sietünk a köz érdekében kifejtett eddigi igazán nagy fáradságot, a kötelességtudásnál is nagyobb lelkiismeretességet igénylő ténykedésükért őket a város polgárságának egyhangú elismeréséről és köszönetéről biztosítani.

Ujvidék harmincezer főnyi polgársága hatóságainknak a kellő pillanatban nyomatékosan kifejtett energiája nélkül a legkritikusabb helyzetbe juthatott volna, de így hatóságaink, — a katonai parancsnokságok legmesszebbmenő előzékenységetől támogatva, — megtették kötelességüket és Ujvidék közlekedési szükségleteiről gondoskodás történt.

Ma is többrendbeli intézkedésről van módunkban beszámolni, amelyek mind, minden szónál ékesebben bizonyítják, hogy úgy *Matkoviits* Béla, városunk főispánja, mint a városi tanács, élén *Profuma* Béla alpolgármesterrel és *Payerle* Nándor rendőrfőkap

tányal, — a miniszterek és katonai hatóságok szeretetteljes segítségével, — mily meleg szeretettel karolják fel a város polgárságának ezen fontos létfenntartási kérdését.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a városközti közgyűlési termében *Matkoviits* Béla főispán értekezletre hívta össze Ujvidék élelmeszerkereskedőit, hogy közölje velük azt a táviratváltást és az érkezett *kedvező* elintéztést, amelyet a főispán Ujvidék közlekedésének biztosítása érdekében a kereskedelmi miniszterrel folytatott.

A főispán ugyanis többrendbeli előzetes telefonbeszélgetés után táviratban fordult *Harkányi* János báró kereskedelmi miniszterhez, melynek lényege a következő:

„Sürgős és hathatós intézkedést kérek államvasutaknál és központi szállításvezetősnél aziránt, hogy a naponkint közlekedő élelmezési vonatok egyrészt a kellő számú kocsiakkal közlekedjenek és *elsősorban csak a valóban elsőrendű* élelmi, világítási, közegészségi és közszükségleti cikkeket szállítsák, de ezeket aztán *okvetlenül és késedelem nélkül vegyék fel minden közbeeső állomáson is és csak azután következhetnek egyéb nélkülözhetőbb cikkek*. Egyidejűleg arra is kérek rendelkezést, hogy államvasutak az ország bármely állomásán ily elsőrendű szükségleti árukat felvegyenek és akadálytalanul továbbítsanak, mert a nélkül a fővonalon közlekedő élelmezés szállító vonatok a bajok szanálását nem szolgálhatják.”

A kereskedelmi miniszter a főispán hathatós közbenjárására táviratban jelentette be a kérelem teljesítésének engedélyezését, a melynek lényege a következő:

„*Ma vett táviratára értesitem, hogy a Máv. igazgatóságának jelentése szerint az Ujvidékre rendelt petróleum, rozs stb. küldemények elszállítása iránt a felek kérelmére az intézkedések megtételtek. Kérem Méltóságodat utasítsa az ujvidéki szállítást váró cégeket, hogy közszükségletét képező küldemények nemét, sulyát és feladati helyét az általambiztosított Máv. igazgatóságának táviratilag intézkedés végett jelentsek be. Harkányi kereskedelmi miniszter.*”

A főispán egyuttal közölte az értekezlettel, hogy a Balkán-haderő hadtáparancsnokánál is eljárta ezirányban és *Landwehr* Ottokár, vezérkari ezredes, hadtáparancsnok, aki eddig is minden esetben megmutatta, hogy városunk polgársága iránt a legnagyobb előzékenységet tanúsítja, ez alkalommal is készséggel állott a polgárság jogos kérelme mellé és azt saját hatáskörében dicséretes támogatásban részesítette.

Az értekezlet hálás köszönettel vette tudomásul a polgári és katonai hatóságok előzékeny közreműködését és fáradozását és az értekezlet abban állapodott meg, hogy a kereskedők igyekezzenek, — ha többen is, — egész kocsiakomány áruendeléseket összeállítani, amelyeket a *Lloyd* tudomására fognak hozni, mely azután az ideszállítás iránt a polgári hatóságok ak felajánlott közreműködésével a Máv. igazgatóságánál el fog járni.

A polgármester egyuttal azt közölte az értekezlettel, hogy az érdekeltek leghelyesebben úgy járnak el, ha a szállítóleveleken, mint címzett a város szerepeljen, természetesen olyképen, hogy egyuttal megjelöltesék, kinek részére legyen az őrs kiszolgáltatva.

Az értekezlet folyományaképpen a polgármester ilyenértelmű *értetést* tett közhírré.

A gabonarekivirálás körüli nehézségek most sem szűntek meg és hatóságaink minden igyeckeztetéssel azokon a képzelhetetlen újabb és újabb nehézségeken, amelyek ismételtelen felmerülnek.

Az *Ujvidéki Hírlap* már megírta, hogy a földművelésügyi miniszter megengedte Ujvidék városának, hogy az *Országos Gazdasági Hivatal* részére feltárolt készletekből *Temerinben 500 métermázsza búzát elvitethessen*.

Amikor az engedély alapján a búzát a valóságban is el akarták vinni, kiderült, hogy az engedélyezett búzából csak özv. *Fernbach* Antanél, temerini nagybirtokos 300 mázsa búzáját lehetett behozni.

Minthogy a város közlekedése további huzavonát nem tűrt meg, *Profuma* Béla alpolgármester *Payerle* Nándor rendőrfőkapitány sürgős előterjesztésére arra a *legteljesebb dicsérettel kiérdemelt energikus* lépésre határozta el magát, hogy a *szállásokon levő buzakészletet saját felelősségére behozatja*, ami hétfőn meg is kezdődött, amikor is már több száz métermázsza buza

egyenlően elosztva került az újvidéki malmokba és így Ujvidék lisztigazságlatáról hamarjában gondoskodva van.

Payerle Nándor rendőrőrkapitány elrendelte, hogy Ujvidék határából a *kukoricakészlet morzsolva behozásak*, amit szombaton még kezdetek és több mint ezer mázsa morzsoló kukoricát be is hoztak.

A sertésrekvirálás sem megy simán. Az eddigi nehézségek fokozott mértékben ismétlődnek meg.

Profuma Béla alpolgármester a rekvirálás érdekében *hétjőre az élő sertés hus árát 1:50 K-ról 1:90 koronára emelte fel.*

Hétfőn *Wachtl* János rendőrfőigazgató értesítette *Jerkovits* János sertésbiztosítót, hogy a város közszükségletére egy akol sertést fog rekquirálni. *Jerkovits* meg ezzel az árral sem volt megelégedve és a rekquirálás ellen tiltakozott, de a hatósági intézkedést nem volt módjában megakadályozni és *Wachtl* János főigazgató a hentesekkel *Jerkovits* hizlaldájába ment, ahol igen komikus jelenet játszódott le.

Mínhogy nem volt etetési idő, a sertések az akolban voltak és *Jerkovits*, aki tiltakozott a rekquirálás ellen, nem volt hajlandó a sertéseket *kihajtatni*, viszont a hentesek azt mondták, ha már ilyen magas árt fizetnek, akkor a sertéseknek *kihajtatásának* kellemtlen munkáját bizony nem végzik. Így a rekquirálás nem hétfőn, hanem kedden reggel 7 órakor az etetési időben eszközöltetett.

Az új perrendtartás.

Nagy napja volt hétfőn az újvidéki törvényszéknek: ekkor tartották meg az új polgári perrendtartás szerint való első perfelvételi tárgyalásokat.

A polgári tanácssterem ez alkalomra zsúfolásig telt meg a törvényszék és járásbírók majd egész bírói és jegyzői karával, valamint számos ügyvéddel s ügyvédjelövel.

Pont kilenc órakor megjelent a téremben a törvényszék tanácsa, mely dr. *Kállai* Béla ítéletábrái bíróból mint elnökből, *Vékey* Zoltán és dr. *Zoltán* Sándor törv. bírákból, mint tanácsagtagokból és dr. *Draskóczy* Endre jegyzőkönyvvezetőkből állott.

Míhelyt a tanács helyet foglalt, dr. *Kállai* Béla a tárgyalást a következő nagy figyelemmel hallgatott s általános tetszésre talált szavakkal nyitotta meg:

A mai nappal a mi törvényszékünk belép a jogszolgáltatás új korszakába. Ma tesszük meg azt a nagyjelentőségű lépést, mely az írásbeliség, a kötött bizonyítási rendszer zárt, fülledt levegőjéből kivezet bennünket az életbe, ahol a szóbeliség és közvetlenség segítségével könnyebben találhatjuk meg az igazsághoz vezető utat, mint eddig a régi perrend elavult szabályainak kötött utlevelével. Elhagyva az eddigi perjognak azt a felfogását, mely az igazság felderítésében a bírót kötötte azokhoz, amiket a felek

jónak láttak a periratokban előterjeszteni, az új perjogban a bíró kezébe van letéve a pervezetés joga abból a célból, hogy a polgári perben az anyagi igazságot érvényre juttassa.

Ezután tartalmas szavakkal ismertette az új polgári perrendtartás értékét. Az új perrendtartás legaprólékosabb részének alapos ismeretével áttekintést nyújtott a perrend legfontosabb elveiről. Majd ismertette azokat a szabályokat, amelyek a bírót a pervezetés hatalmával ruházzák fel, amelyek szerint az elnöknek gondoskodnia kell arról, hogy a tárgyalás az ügyre nem tartozó kitérésekkel hozsadalmissá ne váljék, lehetőleg egy ülésben befejeztesék, és mind amellet az ügy kimerítő tárgyalásban részesüljön. Kiemelte, hogy a perrend a fél hibájából későn előterjesztett bizonyítéknak figyelmen kívül hagyásával és a tárgyalás elhalasztásából származó költségek viselésével fogja elejét venni a perek elhúzásának, hogy azt a felet, aki nyilván valótlan tényeket ad elő, vagy alaptalanul tagad, pénzbüzzással sújtja. Kiemelte, hogy a bíróság az igazság felderítésében köve nincs: a feleknek személyes megjelenését, tanuk és szakértők meghallgatását hivatalból is elrendelheti, ha azt a felek nem is kérték, anélkül azonban, hogy a perrendtartás ez intézkedése a feleknek rendelkezési jogát csorbitaná.

Megemlítette, hogy a bíró nemcsak a bizonyítékoknak, hanem az egész peranyagnak figyelembevételével hozza meg ítéletét és a régi eljárástól eltérően elrendelheti a feleknek eskü alatti kihallgatását is.

Igen szép és jogászilag becses fejtegetéseit dr. *Kállai* Béla táblalábri a következő szavakkal fejezte be:

Azonban a bírónak az igazság kiderítésére irányuló törekvése csak akkor vezethet sikerre, ha ebben a törekvésében őt az ügyvéd támogatja és viszont a bíró nemcsak tisztelni tartozik a jogvédelmet, hanem minden a törvény által a kezébe adott hatalmat arra kell fordítania, hogy a jogvédőt neheztelenkedésben támogassa.

A közvetlenség és szóbeliség nagy elvei alkalmazásának igazi sikere attól függ, hogy ebben a nehéz munkában harmonikus egyetértésben vállalva együttműködünk azokkal, kiket a törvény az igazság felderítésében segítő társunkul rendelt. A magam részéről biztosítom az ügyvédi kart, hogy mi teljes erőnkben támogatni fogjuk, viszont a bíróság részére is kérem az ügyvédi karnak kollektív támogatását.

Dr. *Kállai* Béla általános és nagy tetszést aratott megnyitói szavai után átérték a kilüfött ügyek tárgyalására. Az első ügy *Klein* és *Popper* újvidéki cégnek *Brankovits* testvérek elleni 3400 koronás keresete volt, mely maccassági ítélettel intéződött el. A felperes céget dr. *Lusztig* Nándor ügyvéd képviselte. A többi hét ügyből ötben maccassági ítéletet hoztak, kettőben pedig érdemleges tárgyalásra határnapot tűztek ki.

HIREK.

Herczeg Ferenc. orsz. képviselő, az illusztris író rokonai látogatására kedden és szerdán városunkban tartózkodott.

Megdicsőült hősök. Február 5-ike óta Ujvidéket a következő katonák lnyntak el: Puc Mesan utász (Gujonce), Ibrakovits Ohmet bosny. 1. gy. e. (Zemica), Sibeles Konrad 54. népl. gy. e. (Lancsuk), Kristovits József 5. vonatcsap. hadoszt. (Végfalva), Nadsics Stevo munkácsap. (Krusedol), Fessl Ferdinand léghajóoszt. (Wien), Blei Lajos hidoszt. (Dobronek), Fojtik Károly 6. honv. gy. e. (Sobonaly), Szücs Flóris civ. koestis (Gyarmat), Bartács Tomás Landwehr gy. e. 28. (Dub), Erban József utász (Lesinoves).

Perselygyűjtés. A tudógonozó egylet elnökség ez uton hálisan nyugtatványozza a következők perselygyűjtését: *Müller* Gyula (Magyar Király) vendéglős 6 K 63 fill. *Bruder* István vendéglős 7 K 20 fill. és dr. *Wagner* Károly két perselyben 18 K 20 fill.

A főispán kórházlátogatása. *Matkovits* Béla főispán ma délelőtt ismét váratlan látogatást tett a városi közkórházban, hogy egyfelől az ott elhelyezett betegek meglátogassa, másfelől, hogy a kórházi technikai üzemek működését ellenőrizze. A főispán a betegek ápolása és kezelése felett meglegedését fejezte ki, ellenben erőlesen kifogás tárgyává tette, hogy a kórházban ép amikor a vizsgálátást ellenőrizte, viz egyáltalán nem volt és szigorú intézkedéseket tett a város és kórház vezetőségénél, hogy bár ezek az üzemzavarok a kórház nagymérvű és előre nem láthatott túlszűfolttsága következtében megmagyarázhatók voltak, ezen anonális helyzet megszűnjék. *Matkovits* Béla főispán a betegkosztot is megtekintette és ennek kapcsán a kenyeret teljesen élvezhetlennek találta, amiért is gondoskodás történt, hogy a betegek jó kenyérhez jussanak.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter *Vékey* Zoltán törvényszéki bírót az újvidéki törvényszéki területére vizsgálóbírói állandó helyettesé rendelte ki.

Uj városatyá. A bíróválasztmány szombat délelőtt 11 órakor *Matkovits* Béla főispán elnökléte alatt ülést tartott, melyen *Balog* Dezsőnek *Zikmund* Béla virilistagsága ellen beadott felelbeszést intéztek el. A bíróválasztmány egyhangulag helyt adott a felelbeszések s ennek alapján *Zikmund* Béla városatyasága megszűnt és *Balog* Dezső férfiszabó került a helyére.

Mezőgazdasági munkások nagyszámban jelentkeztek a nagyvárdi miniszteri kirendeltségnél. Azok, akiknek mezőgazdasági munkásokra szükség van, jelentkezzenek a város polgármesteri hivatalánál, mely a nagyvárdi kirendeltségél a jelentkezők kívánságait közvetíteni fogja.

A február 15-iki bevonulás. A cs. és kir. újvidéki hadkiegészítő kerületi parancsnokság az 1883—1886. évi születésű népfelkelő kötelezettek f. hó 15-iki bevonulására vonatkozólag a következők közzétételére kért fel bennünket: A bevonulók figyelme a m. kir. honvédelmi miniszter 16.600/eln. 18.—1914. számú rendeletének XVII. fejezet 1, 3, 4 és 5. pontjaira újból felhívandó. Tekintettel azon körülményre, hogy a környékbeli személyforgalom nagy mértékben korlátoztatott, a bevonulók utasítandók az akként utazásra, hogy legkésőbb f. hó 15-én d. u. 5 óráig bemutatás végett itt jelentkezzenek, — a közös hadsereghez beosztott bevonulók bemutatásuk céljából megérkezésük után *azonnal* a sétatéren levő m. királyi törvényház épületében jelentkezzenek.

Lisztaltványok. E hó 8-án kezdett meg nálunk is a város házán a lisztaltványok kiadását. 8-án és 9-én, az első két napon 2338 család kért és kapott ilyen utalványt.

Felfüggesztett sertésárak. A sertésbiztosított és hentesek egybehangozón panaszolják, hogy a városi tanács által megállapított maximális árak mellett sertéseket el nem adhatnak, illetve nem vásárolhatnak és így a közönség napok óta sertés hus és az abból készítenő hentesárak hián van. A panasz szerint az árak mincseinek arányban sem a fővárosi, sem a környékbeli és szomszédos viszonylatban levő árakkal. Így míg Szabadkán az élő sertés ára 2 korona 50 fillér, Budapestennél is több, addig Ujvidéken *egy koronával* kevesebbe, vagyis 1:50 koronába kerül a sertés kilója. *Profuma* Béla alpolgármester, egyfelől a viszonyok kényszerítő hatása alatt, hogy lehetővé tegye, miszerint sertés hus kerüljön a piacra, másfelől méltányolva a sertésbiztosított és hentesek panaszát, szerda reggeli kezdettel az élő sertés husra és az abból készült árakra eddig megállapítva volt maximális árakat hatályon kívül helyezte. Megkérdeztük *Profuma* Béla alpolgármestert, hogy mi vezette ezen intézkedés megtételénél, mire a ment felsorolt indokokon kívül még azt hozta fel álláspontja helyességének igazolására:

— *Legyen szabad a verseny.* Olyan magas árakat, amiket az érdekelték akarnak megszabni, én jóvá nem hagyhatnám. Mig ha szabad a verseny, talán ezáltal lehetne mérsékelttebb árakat elérnünk. Különböző intézkedésem csak ideiglenes és kísérletképpen történt.

A polgármester indokai helytálló és az adott viszonyok közt mást nem tehetett. A viszonyok parancsolólag irták elő ezeket az intézkedéseket. Egy azonban bizonyos, a városi *mészárszékek kérdése soha sürgősebb* nem volt, mint most. Meg kell csinálni és akkor a veszedelmes kelevény egy és mindenkorra gyökeresen ki lesz uralva.

Árverési hirdetés. A kézbesíthetlennel vasuti küldemények az üzletszabályzat 81. §-a értelmében az újvidéki vasuti állomás teleraktárában f. hó 23-án d. e. 9 órakor, azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan el fognak adani.

Óriási tolongás a városházán. Az utóbbi napokban a városházán a közönség tolongása már oly mérvet öltött, hogy gyakran minden közlekedést lehetetlen tenni és rendőröknek kellett utat nyitniok. A legnagyobb tolongás február 8-án volt észlelhető, amikor is a hadbavonultak családijainak a segélyeket utalták ki. Hozzávetőleges számítás szerint 2000 felül voltak az ilyen címen jelentkezők. E napon jelentkeztek az 1895/96. évfolyambéli népfelkelési szolgálatra kötelezettek és e napon kezdődött a lisztalványok kibocsátása, úgy hogy 5—6000 főnyi közönség fordult meg pár óra alatt a városházán. És hogy hivatalnokai karunk mindenki ügyes-bajos dolgát zavartalanul elintézte, közigazgatásunk kitünő működésének újabb beszédes tanúsága.

Szerkesztőnk hazaérkezése. Felelős szerkesztőnk hazaérkezett és a mai számtól kezdődőleg ismét ő felel lapunk tartalmáért.

Az ügyvédi kamara és a hadifogoly ügyvédek. A szabadkai ügyvédi kamara a nisi fogolytáborból kapott levelezőlapokból értesült arról, hogy dr. Baics Lázár és dr. Bogán Milos ujvidéki ügyvédek szerb hadifogságban jutottak. A kamara a fogságba jutott ügyvédek kívánsága szerint intézkedett az ügyvédi irodák vezetése dolgában.

Ujvidék teljesen kolerasmentes. Február 9-e városunk utóbbi hónapjainak közegészségügyi történetében ünnepnapot jelent, mert e napon a város polgármesteri hivatala a következő örvendetes és büszke hangu távirati jelentést küldötte a belügyminiszternek: *Belügyminiszter Budapest.* Február 9-én gyanus megbetegedés nem volt. Pozitív eset vagy halálozás nem történt. Valamennyi koleras beteg meggyógyult, ápolás alatt nem áll senki. *Polgármester.* — Ujvidék tehát teljesen kolerasmentes.

Adomány. A tudóbeteggondozó intézetnek a következőt nyújtatja *Hoffmann-La Roche* svájci cég adományát, 70 üveg Sirolint.

A primadonna fivére — szerb hadifogoly. *Déri Rózsina*, a szegedi színház kitünő primadonnájának, — aki szinpad pályafutását *Kövesy Albert ujvidéki* szintársulatánál kezdte meg, — fivére, mint egyik budapesti népfelkelő ezred katonája, szerb hadifogságba került. Tegnap levél jött tőle a primadonnához címzve, Monasztirból, Ujserbiából. Azt írja, hogy a szerbek éhezetik a fogságban, amibe egészen belebetegedett. *Déri Rózi* pénz küldött bajba jutott bátyjának.

Hósi halál. Dr. Scherer Béla hódsági ügyvédjelölt, aki Ujvidéken a 6. honv. g. e-nél szolgálta le egyéves önkéntességét, mint önkéntes honvédtizedes a déli harcstérén szerzett súlyos betegségben mult hó 27-én Vinkovcén a tábori kórházban 26 éves korában meghalt.

Tüzek. Kedd este hat óra tájban kigyulladt a főpostaépület egyik keménye. Szerencsére idejekorán észrevették és a házbeliek eloltották. — Egy órával utóbb a Petőfi-utca 16. sz. házban levő Török-kávéházban támadt tűz. Itt is hamarosan kéznél volt segítség minden nagyobb bajnak elejét vette. A kár jelentéktelen.

Szeretetadományok. *Born Frigyes* báró, *Harkányi György* báró és *Orsich György* báró, a m. kir. Automobil-Club kiküldöttjeiként szeretetadományokkal szerda reggel Ujvidékre érkeztek, hogy azokat katonáink közt szétosztassák.

A Matica főtítkára — felüggesztve. A magyarországi szerbek majd egy évszázad óta fennálló irodalmi egyesületének, az Ujvidéken székelő *Szerb Maticának* főtítkárjául dr. *Osztoics Tihamér* választott meg néhány év előtt. A főtítkárának működése az utóbbi időben különösebben vonta magára a kormányfelügyelet figyelmét és és gyauját, amennyiben a főtítkár ezen irodalmi egyesület sok évtizedes, kifogástalan és tisztán kulturális működésének palástjába burkolódzva saját egyéni politikai nézeteinek és népboldogító hitvallásának propagálására törekedett felhasználni irodalmi egyetli főtítkári állását, miáltal az irodalmi egyesület presztizsét és intaktságát is hova-tovább veszélyeztetni lett volna képes. A Matica kormánybiztos, *Matkovits Béla* főispán, miután nemrég konkrét adat birtokába jutott, mely egyrészt kétségtelessé tette a kormányhatósági gyanut, másrészt azt is bebizonyította, hogy a főtítkár a Matica vezetőségének bizalmával visszaélt, — a főtítkár ellen elrendeltette a legszigorubb fegyelmi vizsgálatot s mint illetékes helyről értesülünk, dr. *Dungyverszky Geleon*, a Matica elnöke, dr. *Osztoics Tihamért főtítkári állásától és hivatali működésétől felüggesztette.*

Hamis mérlegek. Az ujvidéki kir. törvényszék kereskedelmi vétség miatt megindította az eljárást *Gyuris Mihály* és 11 társa a Csurugi Hitelbank igazgatósági tagjai ellen. *Gyuris Mihály* 1908. 1909. és 1910. években hamis mérlegeket készített, a közgyűlésen tudva valótlan előterjesztéseket tett, nem leltározott és a kimutatásban a valóságnak meg nem felelően kevesebb bevételt tüntetett fel. Hogy ezt miért tette, azt a megindított vizsgálat fogja megállapítani. A 11 igazgatósági tag, a pénzintézet vezetéséhez mitsem értő, tudatlan emberek, természetesen *Gyuris Mihály*ban megbizva, mindent aláírtak és így a vizsgálat ellenük is megindult.

Koszorúmegváltás. Néhai Róth Vilmosné elhalálása alkalmából koszorú megváltás címén a szegények részére adakoztak: dr. Leitner Benő 50 koronát, dr. Szilassi Mór és neje 25 koronát.

Megvándolt községi jegyző.

Érdekes ügyben hozott ma az ujvidéki törvényszék büntető tanácsa ítéletet *Kékity József* csurogi jegyző feljelentésére az ügyészhez vádat emelt *Szretykov Zsiván* csurogi képviselőtestületi tag ellen, mert ez a közgyűlésen azt állította, hogy a község pénztárában hiány van és pedig ezért, mert a községi jegyző pénzt vett ki.

Az eset előzménye az, hogy *Perity Zsárko*, községi pénztáros ellen, a jegyző sikkasztás miatt feljelentést tett azért, mert a rovancsoláskor 3543 K 17 fillér hiány volt a község pénztárában és ezt *Perity* hűtlenül elkezelte, azonban a hiányt később takarékpénztári könyvvél pótolta.

A vádlott a valódiság bizonyítását kérte állítására vonatkozólag, mert a jegyző egy havi fizetését előre felvette, és csak a rovancsolás előtt egy nappal, — midőn a pénztáros ellen a büntető feljelentést már megtette — fizette vissza a község pénztárába.

A bíróság ezen védekezés alapján dr. *Szlezák Lajos* védelme folytán felmentette a vádlottat egyrészt mert az inkrimált állításokat bizonyítottan vette, másrészt, mert a jegyzőnek a pénztárállomány állandó ellenőrzése és megvizsgálása köteleességben állott.

Az ítélet ellen az ügyész felbevezett.

Budapest székesfőváros tanácsa.

A. 319648/914. IV.

Állami gondozásba vett *Gyarmati Ilna* illetőségi ügye.

Körözvény.

A Zalatórnok (Zalam.) községben 1892. július 7-én született *Gyarmati Verona* (szülei: István és Czuppon Borbála) cselelő illetőségi ügyében kihallgatóndó volna.

Fölkérjük a hazai összes közigazgatási hatóságokat, hogy nevezett nyomoztatni s feltalálás esetén az atyja illetőségi viszonyaira tüzetesen kihallgatni a felvett jegyzőkönyvet pedig hozzánk megküldeni szíveskedjenek.

Nemleges értesítések mellőzését kérjük. Budapest. 1915. évi január hó 15-én.

A székesfőváros tanácsa.

IRODATISZT,

aki valamely kereskedésben (esetleg könyvkereskedésben) már alkalmazva volt, vagy kereskedelmi iskolát végzett, s aki a magyar, német esetleg szláv levelezésben jártas, üzletben felvétetik. — Felvétetnek olyanok is akik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak.

A KONDICZIÓ ÁLLANDÓ.

Ajánlatok közvetlen alulírottakhoz intézendők. ::

IVKOVICS GYÖRGY

könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonosa ::
UJVIDÉK, Duna-utca 13. sz.

Az Ujvidéki Hirlap szerkesztősége,

megfelelő két szóbas szerkesztőségi helyiséget keres. Ajánlatok a szerkesztőség címére küldendők.

1003. szám

kapt. 1915.

Hirdetmény.

A petrovaradini várparancsnokság 5950/1915. sz. a. kelt átiratával kifogást emelt a katonai személyek bejelentési kötelezettségének elhanyagolása miatt.

A kifogások a legfőképp a következők:

1. A lakó (katona) a szállásadó részéről a legtöbb esetben nem jelentetik be.

2. A be- és kijelentő-lapok hiányosan lesznek kitöltve, miután a szállásadók a pontos kitöltés ellenőrzését lanyhán teljesítik.

3. A be- és kijelentő-lapok nagy késéssel érkeznek a rendőrséghez és illetve a várparancsnoksághoz.

4. Azon lakók, akik egy napi tartózkodást jelentenek be, legtöbb esetben több napig tartózkodnak a lakásban, anélkül, hogy ezt újabb bejelentési lappal jelentenék.

Mindezek folytán újolag felhívom a város lakosságát, hogy a megszálló katonák (tiszték és legénység) s ezek hozzátartozóinak bejelentése körül lehetőleg lelkiismeretesen s szabálytalan alkalmazkodva járjon el, mert kihágás esetében súlyos büntetést fogok kiírni.

Jelen hirdetmény megőrzendő s minden alkalommal az érdekelteknek felmutatandó.

Ujvidék szab. kir. város rendfőkapitányi hivatala, 1915. évi február hó 6-án.

Payerle s. k.,
főkapitány.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: II. Rákóczi Ferenc-út 13. I. em.

URI HINTÓ

két tőzszámmal azonnal

ELADÓ.

Tudakozódná a Szövetkezeti nyomdában. 2-1

Mindenféle külföldi arany- és papírpénzt bevált

Vig és Katona bankháza Ujvidéken, Kossuth Lajos-utca 46.

MEGHIVÓ.

Az „ELSŐ UJVIDÉKI MAGYAR ELŐLEGEZÉSI EGYLET“

1915. évi február hó 28-án délelőtt 10 órakor egyleti helyiségében tartja

47. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a tisztelt szavazóképes egyleti tagok ezennel meghívotnak.

Szavazójegyek 1915. évi február hó 20-ig az egylet helyiségeiben válthatók.

Tárgysorozat :

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő és a jegyzőkönyvvezető megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg előterjesztése és a nyereség felosztása feletti határozathozatal.
3. A felmentvény megadása feletti határozathozatal.
4. Az 1915. évtársulathoz tartozó új részletek kibocsájtása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

3—2

Az igazgatóság.

I. UJVIDÉKI MAGYAR ELŐLEGEZÉSI EGYLET

Mérleg-számla

VAGYON

TEHER

	K	f	K	f		K	f	K	f
Készpénz:					A részlet tulajdonosok vagyona:				
Pénztár számla	27.235	71			Tőke befizetések	326104	—		
Giró számla	1018	93			Tőke befizetések utáni kamat	25169	41		
Más pénzintézeteknél	50.645	01	78899	65	Tartalék alap	25062	67		
Váltó tárcza			1148950	17	Külön tartalék alap	32978	24		
Kölcsönök:					Tisztviselő alap	22356	70		
Jelzálog kölcsön	1047212	20			Árfolyam veszteségi alap	860	—	432531	02
Kötelezvényre	45200	—	1092412	20	Betétek:				
Előlegek:					Rendes betétek	1891568	17		
Tag könyvecskékhez	3759	—	6020	70	Heti betétek	39096	03	1930664	20
Érték papirokra	2261	70	127.338	08	Átmeneti kamatok			24433	11
Folyó számlai követelések			2624	—	Hitelezők			5698	56
Felszerelések			152250	—	Viszleszámított váltók			213490	43
Értékpapírok			3337	50	Tiszta nyereség			50118	15
Hátralékos értékpapír kamat			45103	17					
Ingatlan-számla									
			2656935	47				7656935	47

KÖLTSÉG

Nyeresség- és veszteség-számla

JÖVEDELEM

	K	f	K	f		K	f	K	f
Kamatok:					Nyeresség áthozat				
Betéti kamat	97364	10			Kamat:			5332	66
Viszleszámítási kamat	6376	54			Leszámított váltók után	87956	89		
Tisztviselő alap után	1116	60	104857	24	Előlegek után	895	98		
Adó:					Jelzálog kölcsönök után	82927	63		
Állami adó és községi potlék	14813	22			Értékpapírok után	5508	—		
Tőke kamat adó	9736	43	24549	65	Folyó számla után	9803	53		
Üzleti költségek:					Elhelyezett tőkék után	815	10	191199	38
Tisztí fizetések lakbér és különféle költségek			30962	—	Kötelezvény után	3292	25	12128	06
Ajándékozások			862	—	Különféle jövedelem			2520	80
Tiszta nyereség			50118	15	Ingyen utáni jövedelem			168	14
					Befolyt leírások				
			211349	04				211349	04

Bittner István pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ziegler József főkönyvelő.

Dr. Belehorszki János, Kurtz Kornel, Brück Lázár, Dorozsnyák Béla, Lebherz Károly, Geiger József, Hirschenhauser Benő,
 Horváth István, Kohlmayer Lajos, Kiss Antal, Krevesics István, Lütze Rudolf, Lobenstein Károly, Landsmann Adolf,

Messer Salamon,

Oppenheimer David,

Siebold Ádám

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Zigler Ferenc,

Menráth József.